

A magyar nyelvű orientalisztika gyökerei egészen a XVIII. századig nyúlnak vissza, a szűkebb értelemben vett Kelet-Ázsia-kutatásé pedig a XIX. század elejéig. A Kőrösi Csoma Sándor születése óta eltelt csaknem negyed évezredben a magyar keletkutatás komoly elismertségre tett szert, számos képviselője hozott létre nemzetközi összehasonlításban is páratlan életművet.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem – akkori nevén Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem – Bölcsészettudományi Karán 1923-ban jött létre a Kelet-ázsiai Nyelvek és Irodalmak Tanszéke. Az azóta eltelt bő 100 évben intézményünk országosan és nemzetközi szinten ismert, elismert kutatói szintén elévülhetetlen érdemeket szereztek a kelet-ázsiai kultúrák kutatása és a hazai tudományos diskurzusba történő beemelése terén. E kutatók közül többen voltak a Magyar Tudományos Akadémia tagjai, illetve dolgoztak az MTA-hoz kötődő kutatócsoportokban, munkaközösségekben.

A *Távol-keleti Tanulmányok* jelen számában három írással állítunk emléket a Magyar Tudományos Akadémia 200 éves fennállásának, bepillantást nyújtva a magyar Kelet-Ázsia-kutatás néhány meghatározó szegmensébe az adott terület egy jelentős, a Magyar Tudományos Akadémiához is kötődő képviselőjének a munkásságához kapcsolódó írásokkal, az adott részdiszciplína vezető kutatóinak tollából. Szántó Péter Dániel az erdélyi szanszkritológusról, az MTA tiszteleti tagjáról, Brassai Sámuelről (1797?–1897) közöl tanulmányt; Várnai András munkája kiemelkedő Kína-kutatónk, az MTA rendes tagja, Tőkei Ferenc (1930–2000) sinológusi életművét tekinti át; míg Birtalan Ágnes a hazai Belső-Ázsia-kutatás meghatározó képviselője, Kara György (1935–2022) munkásságának állít emléket. Úgy gondoljuk, e három írás, noha természetesen nem adhat átfogó képet a magyar Kelet-Ázsia-kutatás történetéről, mégis megmutathatja annak sokszínűségét, tudománytörténeti ívét, esszenciáját.

Budapest, 2025. június 2.

Prof. Hamar Imre akadémikus, főszerkesztő